

Cuprins

Abrevieri.....7

Cuvânt-înainte.....8

CAPITOLUL 1

ASPECTE INTRODUCTIVE..... 11

1.1. Noțiune..... 11

1.2. Cale de atac garantată în materie civilă prin art. 129 din
Constituția României..... 13

1.2.1. Jurisprudența anterioară a Curții Constituționale..... 16

1.2.2. Jurisprudența actuală a Curții Constituționale..... 18

1.2.3. Garantarea dreptului la un apel efectiv 23

1.3. Apelul principal, apelul incident și apelul provocat..... 28

1.3.1. Justificarea apelului incident și a apelului provocat..... 28

1.3.2. Apelul incident..... 30

1.3.3. Apelul provocat 33

1.4. Istoric 34

1.5. Aplicarea legii de procedură în timp cu privire la apelul
civil 36

1.6. Drept comparat..... 50

1.7. Reglementarea apelului în noul și vechiul Cod de
procedură civilă..... 55

1.7.1. Vechiul Cod de procedură civilă..... 57

1.7.2. Noul Cod de procedură civilă 62

CAPITOLUL 2

OBIECTUL APELULUI. CE HOTĂRÂRI POT FI ATACATE

CU APEL? 71

2.1. Obiectul apelului raportat la obiectul recursului 71

2.2. Hotărâri și încheieri judecătorești care pot fi atacate cu
apel..... 73

2.2.1. Hotărârile judecătorești supuse doar apelului potrivit
noului Cod de procedură civilă..... 73

2.2.2. Hotărârile judecătorești supuse doar apelului potrivit dispozițiilor procedural civile din legile speciale	77
2.2.3. Încheierile judecătorești care pot fi atacate separat cu apel potrivit noului Cod de procedură civilă.....	91
2.2.4. Încheierile judecătorești care pot fi atacate separat cu apel potrivit dispozițiilor procedural civile din legile speciale	93
2.3. Hotărâri sau decizii pronunțate de organe administrativ jurisdicționale sau de autorități din afara sistemului instanțelor judecătorești supuse apelului sau recursului potrivit dispozițiilor procedural civile din legile speciale.....	95
2.4. Hotărâri și încheieri judecătorești care nu sunt supuse apelului potrivit noului Cod de procedură civilă	97
2.4.1. Hotărârile judecătorești care nu sunt supuse apelului potrivit noului Cod de procedură civilă.....	97
2.4.2. Încheierile judecătorești, care chiar dacă pot fi atacate separat, nu pot forma obiectul apelului potrivit noului Cod de procedură civilă.....	101
2.5. Hotărâri și încheieri judecătorești care nu sunt supuse apelului potrivit dispozițiilor procedural civile din legile speciale	108
2.5.1. Hotărâri judecătorești care nu sunt supuse apelului potrivit dispozițiilor procedural civile din legile speciale.....	108
2.5.2. Încheieri judecătorești care nu pot fi atacate separat cu apel potrivit dispozițiilor procedural civile din legile speciale	119

CAPITOLUL 3

SUBIECTELE APELULUI. CINE POATE FORMULA APEL ȘI CINE

POATE PARTICIPA LA JUDECAREA ACESTUIA?	123
3.1. Părțile.....	123
3.2. Procurorul.....	127
3.3. Terții	134
3.3.1. Terții a căror cerere de intervenție voluntară sau de atragere forțată a fost respinsă ca inadmisibilă	136
3.3.2. Terții care pot interveni direct în apel	137
3.3.3. Terții care pot formula apel	139

CAPITOLUL 4

PETITUL ȘI MOTIVAREA APELULUI: CE SE POATE SOLICITA INSTANȚEI DE APEL, CUM SE POATE CRITICA HOTĂRÂREA ATACATĂ ȘI CE POATE ANALIZA INSTANȚA DE APEL?.....	150
4.1. Motive <i>de facto</i> (de netemeinicie) și motive <i>de jure</i> (de nelegalitate) invocate de către apelant. Efectul devolutiv al apelului. <i>Tantum devolutum quantum appellatum. Tantum devolutum quantum iudicatum</i>	150
4.2. Ce nu se poate critica prin apelul formulat împotriva hotărârii prin care s-a soluționat litigiul în primă instanță? Conținutul regulii de drept <i>tantum devolutum quantum appellatum</i>	154
4.3. Pretenții și cereri formulate pentru prima dată în apel și judecarea apelului dincolo de limitele a ceea ce s-a apelat. Excepții de la regulile de drept <i>tantum devolutum quantum appellatum</i> și <i>tantum devolutum quantum iudicatum</i>	164
4.3.1. Cereri cu totul noi în apel.....	167
4.3.2. Despăgubiri ivite după hotărârea primei instanțe	169
4.3.3. Explicitearea pretențiilor adresate primei instanțe	173
4.3.4. Limite implicite ale apelului	183
4.3.5. Soluții dependente de partea din hotărârea atacată.....	186
4.3.6. Nelimitarea apelului la anumite soluții din dispozitiv.....	188
4.3.7. Tinderea la anularea întregii hotărâri a primei instanțe	189
4.3.8. Obiectul indivizibil al litigiului.....	191
4.3.9. Motive invocate din oficiu de instanța de apel	199
4.4. Neînrautățirea situației în propria cale de atac.....	201
4.5. Nemotivarea apelului și efectele asupra judecării apelului.....	211
4.6. Atacarea exclusiv a considerentelor hotărârii primei instanțe, iar nu și a dispozitivului acesteia.....	213
4.7. Suspendarea executării provizorii a hotărârii primei instanțe.....	214

CAPITOLUL 5

TERMENUL DE APEL	219
5.1. Termenul general de apel	219
5.2. Termene speciale de apel.....	220
5.3. Termenul de motivare al apelului	227

5.4. Repunerea în termenul de apel	228
5.5. Termenul în cazul apelului incident și provocat.....	229
5.6. Întreruperea termenului de apel	229
5.7. Consecințele nerespectării termenului de apel.....	232
CAPITOLUL 6	
JUDECAREA APELULUI	233
6.1. Chestiuni preliminare	233
6.1.1. Conținutul, depunerea, regularizarea și efectele cererii de apel.....	233
6.1.2. Timbrajul cererii de apel	249
6.1.3. Compunerea instanței de apel	252
6.2. Cercetarea procesului în apel.....	253
6.2.1. Excepțiile procesuale în apel.....	254
6.2.2. Administrarea probelor în apel.....	263
6.3. Dezbaterrea în fond a procesului și soluțiile instanței de apel.....	268
6.3.1. Dezbaterrea în fond a procesului în apel	268
6.3.2. Soluțiile instanței de apel	269
6.3.3. Remedii împotriva hotărârii instanței de apel	275
BIBLIOGRAFIE.....	278

ALIN SPERIUSI-VLAD

Apelul în procesul civil

ALIN SPERIUSI-VLAD

Studii: licențiat în drept, master în Dreptul Afacerilor, doctor în drept civil cu teza Conținutul juridic al drepturilor patrimoniale din domeniul proprietății intelectuale – Facultatea de Drept, Universitatea de Vest din Timișoara, postdoctorat (2014-2015).

Activitate: avocat în Baroul Timiș; lector universitar la Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara, titular al cursului de Dreptul Proprietății Intelectuale; domenii de cercetare: dreptul civil, dreptul procesual civil și dreptul proprietății intelectuale.

Publicații: autor a numeroase lucrări și studii de specialitate: 8 monografii publicate, cele mai importante fiind: *Drepturile patrimoniale în proprietatea intelectuală* (2014), *Protejarea creațiilor intelectuale. Mecanisme de drept privat* (2015); 35 de studii și articole publicate, cele mai relevante fiind articolele: *Hotărârea instanței de fond și căile de atac împotriva acesteia în sistemul noului Cod de procedură civilă (I și II)*, în Revista română de jurisprudență nr. 4 și 5/2015; *Despre originalitate, noutate, prioritate și despre plagiat*, în Revista română de dreptul proprietății intelectuale nr. 3/2014; *Epuizarea dreptului de divulgare a creației intelectuale*, Revista română de dreptul proprietății intelectuale nr. 1/2014.

Acknowledgment: Această lucrare a fost finanțată din contractul POSDRU/159/1.5/S/133255, proiect strategic ID 133255 (2014), cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013.

ALIN SPERIUSI-VLAD

Apelul în procesul civil

Universul Juridic
București
-2015-

*Maestrului și colegilor alături de
care am făcut primii pași în profesie și
care mi-au inspirat devenirea ca avocat*

Abrevieri

alin.	alineat
art.	articol
c.	contra
C. Ap.	Curtea de Apel
C. civ.	Codul civil
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
dec. (civ.)	decizia (civilă)
ed.	ediția
Ed.	Editura
etc.	et caetera
H.G.	Hotărârea Guvernului
Î.C.C.J.	Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud.	Judecătoria
lit.	litera
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.a.	nota autorului
NCC	noul Cod civil
NCPC	noul Cod de procedură civilă
nr.	numărul
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
par.	paragraful
pct.	punctul
s. civ.	secția civilă
s. com.	secția comercială
sent. (civ.)	sentința (civilă)
Trib.	Tribunalul
urm.	următoarele
vol.	volumul
VCC	vechiul Cod civil
VCPC	vechiul Cod de procedură civilă

Cuvânt-înainte

Volumele monografice sunt indispensabile pentru doctrină, nu numai în măsura în care reflectă rezultatul analizei complete a unui subiect, ci și pentru că permit o abordare care conjugă profunzimea unui studiu atent focalizat cu anvergura unei lucrări fundamentale.

Cartea de față îi permite lui Alin Speriusi-Vlad, lector universitar la Facultatea de Drept din Timișoara, să-și valorifice experiența de cadru didactic și de avocat în forma unei cercetări postdoctorale. Domeniul procedurii civile, căruia autorul îi dedică o bună parte din interesul său academic și profesional, i-a pus la dispoziție un teren propice pentru cercetarea aprofundată, pe fondul recentelor evoluții legislative, între care se distinge intrarea în vigoare a unui nou Cod de procedură civilă, eveniment singular, în mod normal, în viața unui jurist. Alegerea subiectului – apelul în procesul civil – nu a fost făcută în considerarea caracterului facil al temei, una clasică, deci cu atât mai incomod de abordat, ci ținând seama de importanțele sale mize teoretice și practice. Sistemul căilor de atac reprezintă una dintre problemele esențiale pe care le ridică garantarea unui proces eficient și echitabil, iar calea de atac ordinară este piesa centrală a acestui sistem.

Recurgerea la o structură consacrată nu l-a împiedicat pe autor să examineze toate valențele instituției studiate, să integreze întrebările vechi și noi în această structură și să explice răspunsurile cu metodă, pricepere și stil. Cercetarea valorifică doctrina de autoritate și jurisprudența relevantă, dar îi oferă lui Alin Speriusi-Vlad și ocazia de a avansa teze proprii, argumente pertinente și rezolvări utile pentru problemele pe care le generează această etapă, eventuală, dar decisivă, a procesului civil. Astfel construită, cartea propune, în egală măsură, o dimensiune sincronică și o perspectivă în diacronie asupra constantelor și a transformărilor care au marcat această instituție în dreptul pozitiv.

Lucrarea este valoroasă nu pentru că revendică exhaustivitate în abordarea subiectului, în noul context normativ, ci pentru că reunește, între aceleași coperti, soluții avizate la numeroasele și dificilele chestiuni ale materiei, contribuind în manieră consistentă la dezvoltarea doctrinei dreptului procesual civil.

Li se cuvin aprecieri lui Alin Speriusi-Vlad, pentru competența și pasiunea cu care a tratat o temă fundamentală de procedură civilă, colegilor noștri de la Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara, pentru mediul favorabil schimbului de idei pe care îl întrețin, precum și editorului *Universul Juridic*, pentru promptitudinea cu care a sprijinit apariția acestei cărți.

Prof. univ. dr. Lucian Bercea
Decanul Facultății de Drept
din cadrul Universității de Vest din Timișoara